

**NORDDANMARKS
EU-KONTOR**
Nordjylland-Bruxelles

NOTAT AFTALEN OM REN INDUSTRI (CLEAN INDUSTRIAL DEAL)

2. MAJ 2025

INDLEDNING

Aftalen om ren industri (*Clean Industrial Deal*) er en omfattende vækststrategi fra EU, der har til formål at sætte retningen for omstillingen af industrien i Europa. Strategien er vigtig for Nordjylland, fordi den adresserer tre nuværende samfundsudfordringer: klimakrisen, EU's faldende konkurrenceevne og økonomisk modstandsdygtighed. Der er derudover et særligt fokus på brint og CCUS, som er nordjyske styrkepositioner.

Strategien blev annonceret i konkurrenceevnekompasset for EU, der er Kommissionens overordnede plan for, hvordan Kommissionen vil forbedre den økonomiske vækst i Europa og øge konkurrenceevnen. I konkurrenceevnekompasset påpeges det, at det kræver massive investeringer, hvis EU skal nå sit mål om at være fuldt ud dekarboniseret inden 2050 og 90% inden 2040, og den fremhæver derfor behovet for reformer og investeringer på op mod €800 milliarder årligt for at mindske innovationskløften til Kina og USA samt styrke EU's økonomi under den grønne omstilling.

Aftalen om ren industri er en ud af flere strategier, som skal understøtte planen i konkurrenceevnekompasset, og den fokuserer på to tæt forbundne sektorer - energiintensive industrier og clean tech-sektoren. Strategien indeholder seks mere specifikke områder, idet Kommissionen har som mål at: sænke energipriserne, udvide udbuddet af kvalificeret arbejdskraft, styrke Europas produktion af clean tech – herunder inden for brintproduktion og CCUS – forbedre industriens cirkulære økonomi og adgang til kritiske råstoffer, udvide adgangen til internationale markeder samt hæve niveauet for private og offentlige investeringer.

ENERGIPRISER OG ARBEJDSKRAFT

Ifølge strategien skal en dekarbonisering hovedsageligt ske gennem elektrificering af industrien samtidigt med, at man sikrer, at den brugte strøm er grøn. Det er et mål for Kommissionen, at elektrificering af økonomien skal være 32% i allerede 2030 mod knap 21% i dag. Det er ligeledes et mål, at der skal bygges 100 GW grøn energi hvert år indtil

Danmark

Niels Jernes Vej 10
9220 Aalborg Ø, Danmark

Bruxelles

Avenue Palmerston 18
B-1040 Bruxelles, Belgium

O: +45 6188 5300
info@ndeu.dk

**NORDDANMARKS
EU-KONTOR**
Nordjylland-Bruxelles

2030, og 40% af komponenterne til disse projekter skal produceres i Europa. Det kræver solide investeringer i elektrificering, infrastruktur og vedvarende energikilder.

Adgangen til tilgængelig energi til rimelige priser er dog en af de største hæmsko for elektrificering af den europæiske industri. Europæiske virksomheder betaler nemlig i gennemsnit mellem 2 og 3 gange så meget som amerikanske og kinesiske virksomheder for hver kilowatt-time. Kommissionen har derfor lanceret den særskilte handlingsplan for energi til overkommelige priser (*Action Plan on Affordable Energy*), som skal nedsætte særligt priserne på el ved at accelerere udbygningen af vedvarende energikilder. Vores notat om [Handlingsplan for energi til overkommelige priser kan findes her](#).

En anden stor udfordring for europæiske virksomheder er manglen på kvalificeret arbejdskraft. Kommissionen har derfor også her lanceret en særskilt strategi, Færdighedsunionen (*Union of Skills*), som sætter fokus på at forbedre europæiske uddannelser, øge opkvalificeringen af voksne, forenkle mobiliteten af kompetencer på tværs af medlemsstater og styrke tiltrækning af arbejdskraft uden for EU. Vores notat om [Færdighedsunionen kan findes her](#).

CCUS OG BRINT

Det er ikke alle industrier, som inden for en overskuelig fremtid realistisk kan elektrificeres. Aftalen om ren industri har derfor også fokus på to vigtige tiltag rettet mod industrier, som er svære at omstille, nemlig *Carbon Capture, Utilisation and Storage (CCUS)* og grøn brint, som er nordjyske styrkepositioner.

Kommissionen vil implementere sidste års strategi for industriel CO₂-forvaltning (*Industrial Carbon Management Strategy*), der skal styrke forretningsgrundlaget for CCUS. [Se vores notat om strategien, som tidligere hed EU CCUS Strategi, her](#).

Implementering af strategien inkluderer tiltag til at anerkende brugen af fanget kulstof i en bredere vifte af produkter og forhindre dobbeltregning af opsamlet CO₂. Kommissionen vil derudover fortsætte arbejdet med at udvikle forordningen om fremskyndelse af industriel dekarbonisering (*Industrial Decarbonisation Accelerator Act*), som forventes i slutningen af 2025 og omfatter frivillig CO₂-mærkning og strømledning af medlemsstaternes forskellige regnemetoder for udledning af drivhusgasser.

Aftalen om ren industri inkluderer også et fokus på at styrke produktionen af brint, hvor Kommissionen i andet kvartal vil lancere brintmekanismen

Danmark

Niels Jernes Vej 10
9220 Aalborg Ø, Danmark

Bruxelles

Avenue Palmerston 18
B-1040 Bruxelles, Belgium

O: +45 6188 5300
info@ndeudk

**NORDDANMARKS
EU-KONTOR**
Nordjylland-Bruxelles

(*Hydrogen Mechanism*), der skal mobilisere og forbinde leverandører med købere af grøn brint. Finansielle instrumenter, der kan facilitere aftag af brintproduktionen, vil være centrale i mekanismen.

Slutteligt vil der i tredje kvartal af 2025 blive lanceret en tredje udbudsrunde af funding under Den Europæiske Brintbank (*European Hydrogen Bank*) med et budget på op til 1 milliard euro. Tilskuddet gives gennem auktioner, hvor potentielle producenter af grøn brint byder på den laveste støtte pr. produceret kilo brint for at sikre den størst mulige konkurrence.

CIRKULARITET OG HANDELSAFTALER

Adgangen til kritiske råstoffer er afgørende for både Europas konkurrenceevne og for at nå i mål med den grønne omstilling. På det område er Europa meget afhængige af Kina, som kontrollerer forarbejdningen af over 60% af verdens kobolt, litium, grafit og sjældne jordarter. Af de tre sidstnævnte kontrollerer top tre lande over 95%, hvilket kun er steget de senere år. Det skaber en afhængighed for Europa, som kan udnyttes i en eventuel konflikt.

For at bekæmpe denne afhængighed vil Kommissionen implementere forordningen om kritiske råstoffer (*Critical Raw Materials Act*), som vil diversificere forsyningen af kritiske råstoffer. Kommissionen sætter derudover fokus på at styrke den cirkulære økonomi, hvilket både reducerer vores afhængighed af tredjelande og samtidig bidrager til den grønne omstilling. Det vil Kommissionen primært sikre med dens retsakt om cirkulær økonomi (*Circular Economy Act*), som vil accelerere den cirkulære omstilling i det indre marked ved at simplificere regler for genbrugte materialer, øge efterspørgsel gennem kriterier i offentlige indkøb og tilbyde incitamenter for at øge andelen af genbrugt metal. Den forventes i 2026.

I et forsøg på at diversificere forsyningskæder og åbne flere markeder for eksport for europæiske virksomheder prioriterer Kommissionen at færdiggøre og implementere forestående handelsaftaler. Det inkluderer implementeringen af de netop forhandlede frihandelsaftaler med de sydamerikanske Mercosur-lande og en række afrikanske lande, mens der forhandles aftaler med bl.a. Indien, Australien og flere asiatiske lande.

FUNDING OG INVESTERINGER

Aftalen om ren industri inkluderer foruden Den Europæiske Brintbank flere finansieringsmekanismer for at støtte dekarbonisering og innovation.

Danmark

Niels Jernes Vej 10
9220 Aalborg Ø, Danmark

Bruxelles

Avenue Palmerston 18
B-1040 Bruxelles, Belgium

O: +45 6188 5300
info@ndeudk

**NORDDANMARKS
EU-KONTOR**
Nordjylland-Bruxelles

Kommissionen foreslår at etablere en industriel dekarboniseringsbank (*Industrial Decarbonisation Bank*) med et mål om 100 milliarder EUR i finansiering baseret på midler fra innovationsfonden, en revision af *InvestEU* og yderligere indtægter fra EU's emissionshandelssystem ETS, som revideres i 2026. Den industrielle dekarboniseringsbank vil støtte industrielle dekarboniseringsprojekter og produktion af clean tech, og der lanceres i 2025 en pilotauktion for dekarbonisering af væsentlige industrielle processer med en ramme på 1 mia. euro. 'Banken' vil ligge under Fonden for Konkurrenceevne (*Competitiveness Fund*), hvori Kommissionen under næste budgetperiode planlægger at samle adskillige europæiske finansieringsinstrumenter for at sikre en enkelt og overskuelig adgang til EU-midler.

Kommissionen foreslår som nævnt en revision af *InvestEU*, som er unionens primære redskab til at udnytte privat funding, og som indtil videre har mobiliseret over 280 mia. euro i privat kapital. Kommissionen foreslår at øge redskabets risikobærende kapacitet, hvilket vil mobilisere omkring 50 milliarder EUR i yderligere investering.

KONKLUSION

Aftalen om ren industri er en omfattende strategi, som adresserer flere af EU's største udfordringer herunder faldende konkurrenceevne, den grønne omstilling og sikkerhed. Strategien lægger op til en kraftig forbedring af virksomheders rammebetingelser gennem et øget fokus på energipriser, arbejdskraft, cirkularitet, råstoffer, nye markeder, øget funding og grøn teknologi til industrier, som er svære at omstille. Strategiens mål er at samle de tre udfordringer og adressere dem på samme tid. Kommissionen ser således de tiltag, som er præsenteret her, som svar på de tre problemer på samme tid – f.eks. skal udbygningen af grøn energi gennem lavere energipriser både gøre industrien mere konkurrencedygtig, mere grøn og mere sikker over for påvirkning fra tredjelande.

Det er dog værd at huske på, at mange af de foreslåede tiltag skal forhandles med Parlamentet og Rådet, lige som adskillige strategier blot annonceres, men ikke er udarbejdede endnu. I den forbindelse bebuder strategien yderligere planer for bil-, metal- og kemiindustrien såvel som bæredygtig transport, men det er endnu uvist, hvordan disse vil se ud.

Hvis du vil vide mere om aftalen om ren industri, er du velkommen til at kontakte Specialkonsulent Cecilie Lindstrøm på cli@ndeudk eller tlf. 6188 0003.

Danmark

Niels Jernes Vej 10
9220 Aalborg Ø, Danmark

Bruxelles

Avenue Palmerston 18
B-1040 Bruxelles, Belgium

O: +45 6188 5300
info@ndeudk

**NORDDANMARKS
EU-KONTOR**
Nordjylland-Bruxelles

Niklas Bjørnkjær Jakobsen / NDEU

REFERENCER

Du kan læse mere af de forskellige strategier, tiltag og fonde ved at klikke på de tilhørende links nedenfor.

[Aftalen om ren industri](#)

[Brintmekanismen](#)

[Den Europæiske Brintbank](#)

[EU's emissionshandelssystem](#)

[EU's forhandlinger og aftaler](#)

[Et konkurrenceevnekompass for EU](#)

[Færdighedsunionen](#)

[Forordning om kritiske råstoffer](#)

[Handlingsplan for energi til overkommelige priser](#)

[Strategi for industriel CO₂-forvaltning](#)

Danmark

Niels Jernes Vej 10
9220 Aalborg Ø, Danmark

Bruxelles

Avenue Palmerston 18
B-1040 Bruxelles, Belgium

O: +45 6188 5300
info@ndeudk